Raportul anual pe 2025 al Curții de Conturi Europene – Glosar

Termen	Explicație
ABAC	Sistemul electronic al Comisiei de gestionare a operațiunilor sale bugetare și contabile.
Abordare noțională	Abordare utilizată de Comisie pentru proiectele cu donatori multipli în cadrul căreia contribuțiile UE sunt puse în comun cu contribuțiile altor donatori, fără să fie alocate în vederea finanțării unor cheltuieli specifice. Cerințele UE legate de eligibilitatea costurilor se consideră îndeplinite atât timp cât contribuțiile din partea tuturor celorlalți donatori sunt suficiente pentru a acoperi toate cheltuielile considerate neeligibile în temeiul normelor UE.
Absorbție	Primirea de către un stat membru a fondurilor UE, odată îndeplinite condițiile de plată.
Achiziție publică	Achiziționarea de către un organism public sau de către o altă autoritate a unor bunuri, lucrări sau servicii.
Acord de contribuție	Contract între Comisie și o altă organizație internațională pentru execuția fondurilor în cadrul gestiunii indirecte.
Acord de delegare	Acord între Comisie și o persoană fizică sau o entitate pentru execuția fondurilor UE în cadrul gestiunii indirecte.

Termen	Explicație
Acord de parteneriat	Acord încheiat între Comisie și un stat membru sau una sau mai multe țări terțe în contextul unui program de cheltuieli al UE, în care sunt stabilite, printre altele, planurile strategice, prioritățile de investiții, condițiile schimburilor comerciale sau dispozițiile care reglementează furnizarea ajutorului pentru dezvoltare.
Acordul de la Cotonou	Tratat între UE, statele membre ale acesteia și țările din Africa, zona Caraibilor și Pacific, prin care se urmărește promovarea dezvoltării economice, sociale și culturale, a păcii și securității și a unui mediu politic stabil și democratic.
Acordul-cadru financiar și administrativ	Acord de cooperare între Comisie și ONU privind obiectivele de dezvoltare ale mileniului.
Acquis	Corpusul dreptului UE, inclusiv actele legislative, hotărârile judecătorești și alte acte juridice.
Actul privind sprijinirea producției de muniții (ASAP)	Regulamentul UE vizând creșterea capacității de producție de muniții a UE.
Acțiune a Uniunii	În contextul Fondului pentru azil, migrație și integrare, un proiect care implică mai multe state membre sau care prezintă un interes deosebit pentru UE.
Acțiunea de coeziune pentru refugiații din Europa (CARE)	Mecanism de realocare rapidă a fondurilor, astfel încât statele membre și regiunile să poată oferi sprijin de urgență persoanelor care fug din calea războiului din Ucraina.
Acțiuni externe	Activitate a UE ce constă în furnizarea de asistență țărilor terțe și în dezvoltarea relațiilor cu acestea, inclusiv prin acorduri multilaterale, precum și cu organizații regionale sau globale.

Termen	Explicație
Adiționalitate	Principiu conform căruia finanțarea din partea UE trebuie să vină în completarea cheltuielilor naționale și nu să le înlocuiască.
Agenția Europeană pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă (Frontex)	Agenție a UE care sprijină statele membre și țările asociate spațiului Schengen în gestionarea frontierelor externe ale UE și în combaterea criminalității transfrontaliere.
Agenția Executivă a Consiliului European pentru Cercetare (ERCEA)	Organism al UE responsabil cu administrarea Consiliului European pentru Cercetare, principala organizație a UE de finanțare a cercetării.
Agenția Executivă Europeană pentru Climă, Infrastructură și Mediu (CINEA)	Agenție executivă care gestionează diverse proiecte și programe ale UE în domeniul climei, al infrastructurii și al mediului.
Agenția Executivă Europeană pentru Domeniile Sănătății și Digital (HaDEA)	Agenție executivă care gestionează diverse proiecte și programe ale UE în domeniul sănătății și al digitalizării.
Agenția Uniunii Europene pentru Azil (EUAA)	Organism al UE care are sarcina de a se asigura că statele membre aplică în mod corect legislația UE în materie de azil.
Agenția Uniunii Europene pentru Cooperare în Materie de Aplicare a Legii (Europol)	Organism al UE care sprijină statele membre în prevenirea și investigarea terorismului, a criminalității cibernetice și a altor forme de criminalitate organizată.
Agenția Uniunii Europene pentru Formare în Materie de Aplicare a Legii (CEPOL)	Organism al UE care dezvoltă, pune în aplicare și coordonează activități de formare pentru personalul responsabil cu aplicarea legii.
Agenția Uniunii Europene pentru Gestionarea Operațională a Sistemelor Informatice la Scară Largă în Spațiul de Libertate, Securitate și Justiție (eu-LISA)	Agenție a UE responsabilă cu gestionarea operațională a sistemelor la scară largă de informații privind vizele și călătoriile în întreaga UE.
Agenția Uniunii Europene privind Drogurile (EUDA)	Agenție a UE care oferă expertiză cu privire la diverse aspecte ale drogurilor ilegale în UE.

Termen	Explicație
Agenție de plăți	Organism desemnat de un stat membru pentru administrarea cheltuielilor agricole ale UE.
Agenție descentralizată	Organism independent al UE înființat pe o perioadă nedeterminată, ca centru de expertiză, pentru a îndeplini sarcini care contribuie la elaborarea și implementarea unei politici a UE.
Agenție executivă	Organizație înființată și gestionată de Comisie, pe o perioadă limitată, cu misiunea de a desfășura sarcini specifice legate de programele sau proiectele UE, în numele Comisiei și sub responsabilitatea acesteia.
Ajutor de stat	Sprijin guvernamental direct sau indirect acordat unei întreprinderi sau unei organizații, care îi oferă acesteia un avantaj față de concurenții săi.
Ajutor de stat *de minimis*	Valoare-plafon pentru ajutorul de stat sub care nu este nevoie de o aprobare din partea Comisiei.
Ajutor direct/plată directă	Plăți de sprijin, în principal ajutoare bazate pe suprafață, efectuate direct către fermieri în cadrul Fondului european de garantare agricolă.
Analiza performanței programelor	Anexă la raportul anual privind gestiunea și performanța bugetului UE, în care sunt rezumate toate fișele de program, inclusiv o selecție de indicatori ai programelor.
Angajament	Sumă alocată în cadrul bugetului pentru finanțarea unui anumit element de cheltuieli, cum ar fi un contract sau un acord de grant. Angajamentele trebuie să aibă la bază un credit de angajament.
Angajament în materie de agromediu și climă	Oricare dintr-un ansamblu de practici opționale care depășesc cerințele obișnuite în materie de mediu și care acordă fermierilor dreptul la plăți de la bugetul UE.

Termen	Explicație
Angajamente restante	Suma angajamentelor efectuate, dar care nu s-au concretizat încă în plăți.
Anualitate	Principiu bugetar conform căruia bugetul trebuie colectat și cheltuit în exercițiul financiar de care aparține.
Apicultură	Știința și practicarea creșterii albinelor.
Arie de intervenție	Prioritate a UE de al doilea nivel în domeniul dezvoltării rurale.
Asistență comună în vederea sprijinirii proiectelor în regiunile europene (*Joint Assistance to Support Projects in European Regions* – JASPERS)	Parteneriat de asistență tehnică între Comisia Europeană, Banca Europeană de Investiții și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare, care oferă țărilor beneficiare consiliere independentă cu privire la pregătirea de proiecte care urmează să fie avute în vedere pentru cofinanțare din partea UE.
Asistență flexibilă pentru teritorii (FAST-CARE)	Extindere a Acțiunii de coeziune pentru refugiații din Europa (CARE) prin care se oferă sprijin suplimentar și flexibilitate în materie de finanțare în cadrul politicii de coeziune.
Asistență macrofinanciară (AMF)	Formă de ajutor financiar acordat de UE țărilor partenere care se confruntă cu dificultăți bugetare sau legate de balanța de plăți.
Asistență tehnică	Sprijin financiar pentru a ajuta părțile interesate să implementeze programe și proiecte finanțate de UE.
Atestare	Abordarea utilizată atunci când se furnizează o asigurare de audit cu privire la informații financiare, la alte date sau la aserțiuni specifice pregătite de entitatea auditată.
Atragere de fonduri	Efect economic prin care creșterea cheltuielilor publice antrenează creșterea investițiilor private și creșterea economică.

Termen	Explicație
Audit de conformitate	Audit care urmărește să verifice, prin colectarea de probe, dacă o activitate se desfășoară cu respectarea normelor și a reglementărilor aplicabile și în conformitate cu condițiile prevăzute de eventuale contracte sau acorduri.
Audit unic	Model de control bazat pe ideea că, din motive de eficiență, fiecare nivel de control ar trebui să se sprijine pe activitățile desfășurate de nivelul precedent, cu condiția ca aceste activități să fie fiabile și exacte.
Autoritate bugetară	Termen utilizat atunci când se face referire la Parlamentul European și la Consiliul Uniunii Europene în calitatea lor de organisme cu competențe decizionale pentru aspecte legate de bugetul UE.
Autoritate de audit	Entitate națională independentă responsabilă de auditul sistemelor și al operațiunilor din cadrul unui program de cheltuieli al UE.
Autoritate de certificare	Organism desemnat de un stat membru în vederea certificării exactității și a conformității declarațiilor de cheltuieli și a cererilor de plată.
Autoritate de management	Autoritate (publică sau privată) națională, regională sau locală desemnată de un stat membru să gestioneze un program finanțat de UE.
Autoritatea Bancară Europeană (ABE)	Agenție a UE însărcinată cu elaborarea unor norme armonizate pentru instituțiile financiare, cu promovarea convergenței practicilor de supraveghere, precum și cu monitorizarea și consilierea cu privire la inovarea financiară și la tranziția către o finanțare durabilă.
Autoritatea vamală a UE	Agenție descentralizată propusă, printre responsabilitățile căreia se va număra coordonarea, la nivelul UE, a evaluării riscurilor aferente bunurilor care intră pe piața unică.

Termen	Explicație
Autorități responsabile de programe	Termenul colectiv utilizat pentru autoritățile de management, de certificare și de audit implicate în cheltuielile din domeniul coeziunii.
Axă prioritară	Obiectiv-cheie al unui program operațional, subdivizat în una sau în mai multe priorități de investiții.
Azil	Protecție acordată de un stat persoanelor dintr-o altă țară care fug din calea persecuției sau a unui pericol grav.
Bancă sau instituție națională de promovare	Instituție financiară înființată de autoritățile publice cu scopul de a furniza finanțare pentru dezvoltarea economică.
Baza de calcul al TVA-ului	Valoarea totală a bunurilor și a serviciilor pentru care se aplică TVA.
Baza de date Arachne	Instrument de *data mining* dezvoltat de Comisie pentru a sprijini autoritățile de management în administrarea și gestionarea multor fonduri ale UE.
Beneficiar	Persoană fizică sau juridică ce primește un grant sau un împrumut de la bugetul UE pentru implementarea unui proiect sau a unui program.
Buna gestiune financiară	Gestiunea resurselor în conformitate cu principiile economiei, eficienței și eficacității.
Cadru financiar multianual (CFM)	Planul de cheltuieli al UE care stabilește prioritățile (pe baza obiectivelor de politică) și plafoanele, în general pentru o perioadă de 7 ani. Constituie structura în care sunt stabilite bugetele anuale ale UE și fixează plafoane pentru fiecare categorie de cheltuieli.
Cadrul comun de gestionare a riscurilor	Cadru utilizat pentru controale vamale de către statele membre, bazat pe schimbul de informații și de analize privind riscurile între administrațiile vamale.
Cadrul comun de monitorizare și evaluare	Norme și proceduri pentru evaluarea performanței politicii agricole comune.

Termen	Explicație
Capacitate de corecție	Măsură utilizată de Comisie pentru a estima nivelul corecțiilor viitoare.
Capitol de negociere	Unul dintre domeniile prioritare ale *acquis-ului* în contextul negocierilor de aderare cu țările candidate.
Captură aruncată înapoi în mare	Peștele capturat neintenționat care este aruncat înapoi în apă.
Captură totală admisibilă	Maximul care poate fi capturat dintr-un stoc de pește, în fiecare an, în cadrul politicii comune în domeniul pescuitului.
Centru național de coordonare	Organism care coordonează activitățile autorităților de supraveghere a frontierelor din statele membre și servește drept platformă pentru schimbul de informații între aceste autorități și între ele și Frontex.
Cerere de ajutor în format electronic cu informații geospațiale (GSAA)	Instrument de depunere online a cererilor de ajutor agricol bazat pe suprafață.
Certificat referitor la situațiile financiare	Document care atestă eligibilitatea costurilor declarate de beneficiari în cererile lor de plată.
„Cetățeni, egalitate, drepturi și valori” (CEDV)	Program care protejează și promovează drepturile și valorile persoanelor fizice și încurajează participarea democratică, în special prin sprijinirea organizațiilor neguvernamentale.
Ciclu de verificare a VNB-ului	Verificarea surselor și a metodelor statistice utilizate pentru a calcula VNB-ul pentru o anumită perioadă.
Codul vamal al Uniunii	Principalul act legislativ al Uniunii în domeniul vamal.
Coeficient Gini	Măsoară gradul de inegalitate într-o populație statistică, de exemplu deviația distribuției bogăției sau a veniturilor dintr-o anumită țară în raport cu o distribuție perfect egală.

Termen	Explicație
Comitetul de coordonare pentru fondurile structurale și de investiții europene	Comitet din cadrul Comisiei însărcinat cu discutarea punerii în aplicare a reglementărilor care vizează fondurile structurale și de investiții europene.
Comitetul științific, tehnic și economic pentru pescuit (CSTEP)	Grup de experți numiți de Comisie pentru a ajuta la implementarea politicii comune în domeniul pescuitului.
Consiliul Internațional pentru Explorarea Apelor Maritime (ICES)	Organizație interguvernamentală de științe marine care urmărește dezvoltarea și diseminarea de cunoștințe științifice cu privire la starea și la utilizarea sustenabilă a mărilor și a oceanelor.
Consultare interservicii	Procedură oficială prin care un serviciu al Comisiei solicită o consiliere sau un aviz din partea altor servicii referitor la o propunere.
Contabilitate pe bază de angajamente	Metodă contabilă prin care veniturile sunt recunoscute atunci când sunt realizate (și nu când sunt încasate) și cheltuielile sunt recunoscute atunci când sunt suportate (și nu când sunt plătite).
Controale prin monitorizare	Utilizarea de date satelitare pentru a furniza observații periodice ale activității agricole și pentru a identifica cazurile de eventuală nerespectare a normelor schemei de plăți directe de către fermieri.
Controale vamale ulterioare acordării liberului de vamă	Controale vamale desfășurate după punerea mărfurilor în liberă circulație de către autoritățile vamale.
Conturi consolidate	Conturile agregate ale tuturor instituțiilor, agențiilor și organismelor UE, prezentate într-un singur document.
Convergență	Proces prin care statele membre care doresc să adopte moneda euro depun eforturi în vederea îndeplinirii unor criterii economice și normative specifice.

Termen	Explicație
Corecție financiară	Măsură de protecție a bugetului UE împotriva cheltuielilor neconforme sau frauduloase, care constă în retragerea sau recuperarea de fonduri cu scopul de a compensa plățile efectuate în mod necuvenit către proiecte sau programe sprijinite de UE.
Corecție financiară netă	Corecție financiară prin care un stat membru trebuie să ramburseze cheltuielile neconforme cu reglementările la bugetul UE, ceea ce înseamnă că suma respectivă este dedusă permanent din fondurile UE alocate țării în cauză.
Cost unitar standard	Preț prestabilit pentru o cantitate specificată de activități, resurse, realizări sau rezultate.
Costuri directe	Cheltuieli legate în mod specific de un proiect sau o acțiune a UE efectuate de un beneficiar.
Costuri indirecte	Cheltuieli, cum ar fi cheltuieli de regie sau alte costuri administrative, pe care un beneficiar le suportă, dar care nu sunt direct legate de un proiect sau de o acțiune finanțat(ă) de UE.
Cota de apel pentru TVA	Procentaj aplicat bazei de calcul al TVA-ului din fiecare stat membru pentru a calcula resursa proprie bazată pe TVA.
Cota medie ponderată (WAR)	Procentul la care se împart veniturile totale încasate din TVA ale unui stat membru în vederea determinării bazei sale de calcul a TVA. Se iau în considerare toate cotele de TVA aplicabile în statul membru respectiv, fiecare proporțional cu valoarea totală a tranzacțiilor impozabile cărora li se aplică.
Credit	Sumă rezervată într-un buget pentru un scop anume. Bugetul UE conține credite de angajament și credite de plată.

Termen	Explicație
Credit de angajament	Plafon anual al sumelor disponibile de la bugetul UE pentru elemente de cheltuieli specifice.
Credit de plată	Cuantum disponibil pentru a efectua o plată după ce condițiile aferente au fost îndeplinite.
Datorie contingentă	Obligație de plată care ar putea apărea în funcție de rezultatul unui eveniment viitor.
Decizia de împrumut anuală	Decizie formală a Comisiei de stabilire a unui plafon pentru împrumuturile planificate de UE de pe piețele financiare pe o perioadă de un an.
Decizia privind asocierea peste mări	Decizie de creare a unui parteneriat între UE și țările și teritoriile de peste mări cu scopul de a sprijini dezvoltarea durabilă a acestora și de a promova valorile și standardele UE.
Decizie de punere în aplicare a Consiliului	Document prin care, pe baza unei evaluări din partea Comisiei, Consiliul aprobă planul de redresare și reziliență al unui stat membru.
Declarație de asigurare	Declarație a unui director-general din cadrul Comisiei, inclusă în raportul anual de activitate al direcției generale respective, cu privire la caracterul complet și exact al conturilor, la legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente acestor conturi, la funcționarea sistemelor de control intern și la respectarea principiilor bunei gestiuni financiare.
Declarație de asigurare (DAS)	Declarație publicată în raportul anual al Curții de Conturi Europene, prin care aceasta prezintă opiniile sale de audit cu privire la fiabilitatea conturilor UE și la regularitatea operațiunilor subiacente acestora.

Termen	Explicație
Decontare	Plata soldului datorat unui stat membru sau recuperarea fondurilor de la un stat membru în vederea închiderii unui program al UE.
Deficit de colectare a taxelor vamale	Diferența dintre nivelul taxelor la import care, teoretic, ar fi trebuit să fie percepute pentru economie în ansamblu și taxele de import efectiv colectate.
Deflator	Instrument statistic utilizat pentru ajustarea prețurilor istorice cu scopul de a ține seama de inflația ulterioară, astfel încât prețurile să poată fi comparate în timp.
Descărcare de gestiune	Decizie anuală luată de Parlamentul European prin care acesta acordă Comisiei aprobarea finală a modului în care a fost executat bugetul.
Destinatar final/destinatar	Persoană fizică sau juridică ce beneficiază, în ultimă instanță, de o activitate finanțată de UE inițiată sau desfășurată de un beneficiar al unui sprijin din partea UE.
Deviz de program	Document întocmit de țara parteneră și avizat de Comisia Europeană care stabilește activitatea de cooperare sau de dezvoltare ce urmează să fie desfășurată, precum și resursele financiare, umane și materiale necesare.
Dezangajare	Anularea de către Comisie a totalității unui angajament neutilizat sau a unei părți din acesta.
Dezvoltare durabilă	Abordare în materie de dezvoltare care ține seama de imperativele pe termen lung, cum ar fi durabilitatea rezultatelor, conservarea mediului și a resurselor naturale sau echitatea socială și economică.

Termen	Explicație
Document de lucru al serviciilor Comisiei (SWD – *staff working document*)	Document al Comisiei fără caracter juridic obligatoriu, elaborat ca bază pentru discuții, fie la nivel intern, fie în afara instituției.
Drept la plată	Drept transferabil care conferă unui fermier activ dreptul la sprijin din partea UE, cu condiția să fie declarat împreună cu o suprafață de teren agricol eligibil.
Echilibrare	Proces prin care un stat membru combină estimările sale privind deșeurile de ambalaje din plastic generate, obținute utilizând două metode diferite, pentru a-și calcula contribuția la resursa proprie bazată pe deșeurile de ambalaje din plastic a UE.
Echipamente individuale de protecție (PPE)	Articole precum măști, mănuși și echipamente de protecție a ochilor concepute pentru a proteja purtătorul împotriva unor riscuri la adresa sănătății sau a siguranței.
Ecocondiționalitate	Mecanism în cadrul căruia efectuarea plăților către fermieri este condiționată de îndeplinirea de către aceștia a anumitor cerințe legate de mediu, de siguranța alimentară, de sănătatea și bunăstarea animalelor și de gestionarea terenurilor.
Economie	Punerea la dispoziție a resurselor în timp util, în cantitatea și la calitatea adecvate și la cel mai bun preț.
Eco-schemă	Schemă de plăți directe, introdusă în propunerile pentru politica agricolă comună post-2020, pentru a finanța fermierii care se angajează să aplice practici agricole benefice din perspectiva climei și a mediului.
Efect de excludere	Efect economic prin care creșterea cheltuielilor publice antrenează scăderea investițiilor private.

Termen	Explicație
Efect multiplicator	Apare atunci când o modificare la nivelul unei anumite resurse, cum ar fi investiții sau garanții din partea UE, determină o modificare de o amploare și mai mare la nivelul unei realizări, cum ar fi investiția totală.
Eficacitate	Gradul de îndeplinire a obiectivelor urmărite prin activitățile întreprinse.
Eficiență	Raportul optim dintre resursele utilizate, activitățile întreprinse și îndeplinirea obiectivelor.
eGrants	Platforma online a Comisiei de gestionare a granturilor UE pentru cercetare pe tot parcursul ciclului lor de viață.
Erasmus+	Program al UE prin care se sprijină educația, formarea, tineretul și sportul în Europa, în principal oferind studenților din universități posibilitatea de a studia și de a acumula experiență în străinătate.
Eroare	Rezultatul unui calcul incorect sau al unei nereguli cauzate de neconformitatea cu cerințele legale și contractuale.
Eroare cuantificabilă	În cadrul raportării rezultatelor testelor efectuate pe operațiuni, este vorba de o clasificare utilizată de Curtea de Conturi Europeană pentru cazurile în care cuantumul afectat de eroare în cadrul unei operațiuni poate fi măsurat.
Eșantionare bazată pe raționamentul profesional	Spre deosebire de eșantionarea statistică, în acest caz este vorba de o procedură în cadrul căreia auditorul își exercită puterea de apreciere pentru a selecta elemente dintr-o populație în vederea efectuării de teste de audit, scopul urmărit fiind acela de a respecta anumite criterii prestabilite.
Eșantionare pe bază de unități monetare (MUS)	Metodă de eșantionare statistică, în cadrul căreia probabilitatea ca o operațiune anume să fie selectată este proporțională cu dimensiunea acesteia.

Termen	Explicație
Eșantionare reprezentativă din punct de vedere statistic	Aplicarea unor tehnici statistice cu scopul de a extrage un eșantion care să reflecte caracteristicile populației din care acesta provine.
Eșantionare statistică	Tehnică de eșantionare pe bază statistică, utilizată în testele de audit pentru a obține rezultate reprezentative.
Europa creativă	Program al UE de sprijinire a sectorului cultural și a celui creativ.
Evaluare a impactului	Analiză a efectelor probabile (*ex ante*) sau reale (*ex post*) ale unei inițiative de politică sau ale altui tip de demers.
Evaluare bazată pe piloni	Evaluare de către Comisie a normelor și a procedurilor aplicate în cadrul gestiunii indirecte de către organizații partenere pentru a se asigura faptul că interesele financiare ale UE sunt protejate la același nivel ca în cadrul gestiunii directe.
Evaluare *ex post*	Evaluare independentă a eficacității, a eficienței, a coerenței, a relevanței și a valorii adăugate europene ale unui proiect sau program finalizat.
Facilitate de tranziție	Instrument care asigură continuitatea finanțării de la o schemă de finanțare a UE la următoarea.
Fișă de program	Justificare prezentată pentru creditele operaționale solicitate de Comisie pentru fiecare program de cheltuieli în proiectul de buget anual, pe baza implementării din anii anteriori măsurate cu ajutorul indicatorilor.
Fișe de performanță a programelor	Anexă la raportul anual privind gestiunea și performanța bugetului UE, care conține o prezentare generală a punerii în aplicare și a performanței tuturor programelor de cheltuieli ale UE.

Termen	Explicație
Fond fiduciar al UE	Fond administrat de UE care reunește bani din surse multiple pentru a finanța răspunsul internațional la o situație de urgență sau la o criză în curs, în general în țările în curs de dezvoltare.
Fondul comun de provizionare	Fond care acoperă datorii potențiale ce decurg din instrumente financiare, garanții bugetare și asistență financiară.
Fondul de ajutor european destinat celor mai defavorizate persoane (FEAD)	Fond al UE de sprijinire a acțiunilor prin care statele membre furnizează ajutor alimentar și alte tipuri de asistență materială celor mai sărace persoane din societate.
Fondul de coeziune	Fond al UE prin care se urmărește reducerea decalajelor economice și sociale din cadrul Uniunii prin finanțarea de investiții în mediu și transporturi în statele membre al căror venit național brut pe cap de locuitor se situează sub 90 % din media UE.
Fondul de management integrat al frontierelor	Fond al UE care oferă sprijin pentru echipamentele necesare managementului frontierelor și controlului vamal.
Fondul de solidaritate al Uniunii Europene	Instrument care sprijină statele membre ale UE și statele în curs de aderare la UE în răspunsul lor la dezastre naturale și la situații de urgență în materie de sănătate publică.
Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR)	Fond al UE prin care este finanțată contribuția UE la programele de dezvoltare rurală.
Fondul european de ajustare la globalizare pentru lucrătorii disponibilizați (FEG)	Fond creat pentru a sprijini lucrătorii disponibilizați și persoanele care desfășoară o activitate independentă a căror activitate a încetat din cauza schimbărilor pe termen lung în structura comerțului mondial.
Fondul european de apărare (FEA)	Fond al UE care sprijină proiecte de apărare în întreaga UE.

Termen	Explicație
Fondul european de dezvoltare (FED)	Fond al UE, gestionat de Comisie în afara bugetului general, prin care se acorda ajutor pentru dezvoltare țărilor din Africa, zona Caraibilor și Pacific și țărilor și teritoriilor de peste mări care sunt asociate la UE prin statele membre.
Fondul european de dezvoltare regională (FEDR)	Fond al UE care consolidează coeziunea economică și socială în Uniune prin finanțarea investițiilor care vizează reducerea dezechilibrelor dintre regiuni.
Fondul european de garantare agricolă (FEGA)	Fond al UE prin care sunt finanțate atât plăți directe către fermieri, cât și măsuri care reglementează sau susțin piețele agricole.
Fondul European de Investiții (FEI)	Furnizor specializat de finanțare de risc pentru întreprinderile mici și mijlocii din întreaga Europă. Face parte din Grupul BEI.
Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură (FEAMPA)	Fond al UE care sprijină politicile comune ale UE în domeniul pescuitului și al afacerilor maritime și agenda pentru guvernanța internațională a oceanelor.
Fondul european pentru investiții strategice (FEIS)	Mecanism de sprijin, lansat de BEI și de Comisie, ca parte a Planului de investiții pentru Europa, cu scopul de a mobiliza investiții private în proiecte de importanță strategică pentru UE.
Fondul fiduciar Bêkou	Fond fiduciar al UE cu rolul de a sprijini stabilizarea și reconstrucția Republicii Centrafricane.
Fondul fiduciar de urgență al UE pentru Africa	Fond fiduciar al UE cu misiunea de a sprijini stabilitatea în regiunea Sahel (inclusiv bazinul Lacului Ciad), Cornul Africii și Africa de Nord și de a contribui la o mai bună gestionare a migrației prin combaterea cauzelor profunde ale acesteia.

Termen	Explicație
Fondul pentru azil, migrație și integrare (FAMI)	Fond al UE destinat să sprijine dezvoltarea unei politici comune în materie de azil și migrație în rândul statelor membre, inclusiv măsuri de îmbunătățire a gestionării migrației.
Fondul pentru o tranziție justă (FTJ)	Fond al UE care sprijină comunitățile și regiunile cele mai afectate din punct de vedere financiar de trecerea la o economie neutră din punct de vedere climatic.
Fondul pentru securitate internă – componenta frontiere și vize (FSI– FV)	Componenta Fondului pentru securitate internă care a acordat sprijin pentru gestionarea frontierelor UE în perioada 2014-2020. Succedat de Instrumentul de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize în perioada 2021-2027.
Fondul pentru securitate internă – Poliție (FSI-P)	Componenta Fondului pentru securitate internă utilizată pentru gestionarea securității și a activităților polițienești în întreaga UE în perioada 2014-2020. Finanțarea a continuat în perioada 2021-2027 ca parte integrantă a Fondului pentru securitate internă, și nu ca o componentă separată.
Fondul pentru securitate internă (FSI)	Fond al UE care sprijină cooperarea polițienească și acțiunile polițienești în scopul prevenirii și al combaterii criminalității.
Fondul social european (FSE)	Fond al UE pentru crearea de oportunități în materie de educație și de ocupare a forței de muncă, precum și pentru ameliorarea situației persoanelor expuse riscului de sărăcie. Înlocuit de Fondul social european Plus.
Fondul social european Plus (FSE+)	Fond al UE pentru politici de ocupare a forței de muncă, sociale, educaționale și în materie de competențe, inclusiv reforme structurale în aceste domenii. Precedat de Fondul social european.

Termen	Explicație
Fondurile structurale și de investiții europene (fondurile ESI)	Cele cinci fonduri principale ale UE care, împreună, au sprijinit dezvoltarea economică pe tot teritoriul UE în perioada 2014-2020: Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime.
Fraudă	Utilizarea intenționată și ilegală a înșelăciunii pentru a obține un avantaj material prin privarea unei alte părți de anumite bunuri sau de sume de bani.
Frontieră externă	Frontieră, inclusiv aeroporturi și porturi maritime, lacustre sau fluviale, între un stat membru al UE și o țară terță.
Funcție/post sensibil(ă)	Post sau funcție care presupune un grad considerabil de autonomie sau de putere executivă de care s-ar putea abuza în vederea obținerii unor foloase personale financiare sau de alt tip.
Galileo	Sistemul global de navigație prin satelit al UE.
Garanția pentru tineret	Cadru de politică al UE prin care tinerilor care devin șomeri sau părăsesc educația formală li se oferă oportunități de angajare sau de formare profesională în termen de patru luni de la intrarea în șomaj sau de la momentul în care nu mai participă la o formă de învățământ formal.
Garanție bugetară	Angajamentul de a utiliza bugetul UE pentru a compensa eventualele pierderi suportate atunci când un beneficiar nu își îndeplinește obligațiile în legătură cu un credit sau cu o investiție de capital.
Gestiune directă	Gestionarea unui fond sau a unui program al UE asigurată doar de către Comisie, spre deosebire de gestiunea partajată sau de gestiunea indirectă.

Termen	Explicație
Gestiune indirectă	Metodă de execuție a bugetului UE prin care Comisia încredințează sarcini de execuție altor entități (precum țări terțe și organizații internaționale).
Gestiune partajată	Metodă de execuție a bugetului UE în cadrul căreia, spre deosebire de gestiunea directă, Comisia deleagă sarcini de execuție statelor membre, păstrând însă responsabilitatea finală.
Grant	Sprijin din bugetul UE, de obicei nerambursabil, pentru costuri suportate de un beneficiar pentru un proiect sau program eligibil.
Grupul BEI	Banca Europeană de Investiții și Fondul European de Investiții.
Impact	Consecințele pe termen lung ale unui proiect sau ale unui program finalizat, care pot fi de natură socioeconomică, ecologică sau financiară.
Indicator de rezultat	Variabilă măsurabilă care furnizează informații pentru evaluarea efectelor imediate ale proiectelor sprijinite asupra populației-țintă.
Indicator-cheie de performanță (ICP)	Măsură cuantificabilă a performanței în îndeplinirea unor obiective-cheie.
Inițiativa pentru IMM-uri	Instrument financiar comun al Comisiei și al Fondului European de Investiții, care urmărește să faciliteze accesul întreprinderilor mici și mijlocii la finanțare.
Inițiativa pentru investiții ca reacție la coronavirus (CRII)	Pachet de măsuri menite să permită utilizarea flexibilă a fondurilor structurale și de investiții europene ca răspuns la pandemia de COVID-19.
Inițiativa privind ocuparea forței de muncă în rândul tinerilor (YEI)	Program al UE care sprijină tinerii care nu sunt încadrați profesional și nu urmează niciun program educațional sau de formare din regiunile cu o rată a șomajului în rândul tinerilor de peste 25 %.

Termen	Explicație
Instrument de flexibilitate	Sursă de finanțare pentru acțiuni care nu pot fi finanțate fără să se depășească plafoanele de cheltuieli bugetare.
Instrument financiar/instrument de inginerie financiară	Sprijin financiar din partea bugetului UE care poate lua forma unor investiții de capital sau cvasicapital, a unor credite sau garanții sau a altor instrumente de partajare a riscurilor.
Instrument special	Instrument care permite UE să mobilizeze fonduri suplimentare ca răspuns la evenimente neprevăzute, cum ar fi crizele și urgențele.
Instrumentul de marjă unic	Instrument special al UE care permite includerea în buget a creditelor neutilizate din exercițiile anterioare sau, în ultimă instanță, din exercițiul curent sau din exercițiile următoare.
Instrumentul de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize (IMFV)	Partea din Fondul de management integrat al frontierelor care sprijină managementul frontierelor externe ale UE prin facilitarea călătoriilor în scopuri legitime și prevenirea riscurilor în materie de migrație și de securitate.
Instrumentul de sprijin temporar pentru atenuarea riscurilor de șomaj într-o situație de urgență (SURE)	Schemă de acordare de credite de către UE prin care se sprijină măsurile de menținere a locurilor de muncă pentru a reduce șomajul și pierderile de venituri ca urmare a pandemiei de COVID-19.
Instrumentul de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională – „Europa globală” (IVCDCI – Europa globală)	Program al UE din cadrul financiar multianual 2021-2027, care fuzionează mai multe instrumente de acțiune externă într-unul singur.
Instrumentul EURI	Instrument special al UE care poate fi utilizat pentru a finanța costurile îndatorării neînscrise în buget pentru Instrumentul de redresare al Uniunii Europene (cunoscut și ca *NextGenerationEU*).

Termen	Explicație
Instrumentul pentru echipamente de control vamal	Parte a Fondului de management integrat al frontierelor prin care se sprijină achiziția, întreținerea și modernizarea echipamentelor utilizate pentru controalele vamale.
Instrumentul pentru sprijin de urgență (ESI)	Instrument financiar gestionat direct de Comisie și utilizat pentru a acorda sprijin în interiorul UE în caz de criză gravă sau de dezastru.
Integrare	Luare în considerare în mod sistematic a unor priorități specifice (cum ar fi egalitatea de gen sau protecția climei) în toate demersurile de elaborare și de punere în aplicare a politicilor.
Integrarea aspectelor legate de schimbările climatice	Încorporarea considerentelor legate de climă în toate politicile, instrumentele, programele și fondurile.
Intensitate maximă a ajutorului	Valoarea totală a sprijinului care poate fi plătit pentru un domeniu de finanțare, exprimată ca procent din costurile eligibile. Aceasta variază în funcție de program și depinde de factori precum situația geografică.
Intermediar financiar	Entitate care acționează ca verigă între administratorul fondului unui instrument financiar și destinatarii finali.
Interoperabilitate	Capacitate a unui sistem de a comunica și a lucra împreună cu alte sisteme, inclusiv prin schimbul de date.
Interval de încredere	Măsură statistică a preciziei rezultatelor unei eșantionări, utilizată la estimarea ratei de eroare.
Intervenție de dezvoltare rurală	Măsură de sprijin pentru dezvoltarea rurală, ale cărei condiții de eligibilitate sunt specificate de statul membru în planul său strategic PAC.
Inventar VNB	Lista procedurilor, a statisticilor și a altor elemente utilizate pentru calcularea VNB-ului.

Termen	Explicație
InvestEU	Mecanism de mobilizare a investițiilor private în proiecte de importanță strategică pentru UE. Acesta a devenit succesorul FEIS în 2021.
Investiție de capital	Fonduri investite într-o societate în schimbul unei participații în capitalurile proprii ale acesteia și al unei cote din profit.
Investiție productivă	Investiție care generează un randament în raport cu costurile, fie de natură financiară, fie prin creșterea productivității, a ocupării forței de muncă, a competitivității sau a inovării.
Închidere	Decontul financiar al unui program sau al unui fond al UE, prin plata soldului datorat unui stat membru sau unei alte țări beneficiare sau prin recuperarea de fonduri de la un stat membru ori de la o altă țară beneficiară.
Înfrățire instituțională	Mecanism de consolidare a capacităților în domenii specializate, prin care un organism dintr-o țară parteneră primește sprijin de la un omolog dintr-un stat membru al UE.
Întreprindere comună	Organism al UE înființat împreună cu parteneri publici și/sau privați în vederea desfășurării unui proiect sau a unei activități în domeniul cercetării și al tehnologiei.
Întreprinderi mici și mijlocii (IMM-uri)	Definiție în termeni de dimensiune, aplicată întreprinderilor și altor organizații, pe baza numărului de angajați și în funcție de anumite criterii financiare. Întreprinderile mici au mai puțin de 50 de angajați și cifra lor de afaceri sau bilanțul total nu depășește 10 milioane de euro. Întreprinderile medii au mai puțin de 250 de angajați și cifra lor de afaceri nu depășește 50 de milioane de euro sau valoarea totală a bilanțului este de cel mult 43 de milioane de euro.

Termen	Explicație
Înverzire	Adoptarea unor practici agricole care sunt benefice pentru climă și mediu. Acest termen este frecvent folosit pentru a desemna și schema de sprijin a UE aferentă.
Jalon	Măsură calitativă a progreselor înregistrate de un stat membru în direcția finalizării unei reforme sau a unei investiții în planul său de redresare și reziliență.
Jalon legat de control	Cerință specifică referitoare la sistemele de audit și de control ale unui stat membru, care trebuie îndeplinită înainte ca țara să poată primi finanțare din MRR.
Limitare a sferei auditului	Menționarea într-un raport de audit a oricăror domenii excluse din opinia de audit din cauză că auditorul nu a putut ajunge la o concluzie.
Logică de intervenție	Legăturile dintre obiectivele unei propuneri, resursele și activitățile prevăzute și rezultatele și impactul scontate.
Mandatul (BEI) de acordare a împrumuturilor externe	Mandat prin care BEI este autorizată să desfășoare operațiuni de finanțare în țări partenere, cu o garanție de la bugetul UE.
Marja de manevră	Diferența dintre resursele proprii care sunt necesare pentru a finanța bugetul UE și plafonul resurselor proprii, care este o sumă mai mare până la care Comisia are dreptul să solicite fonduri din partea statelor membre pentru a onora obligații suplimentare, de exemplu pe cele care decurg din datoria UE.
Marker Rio	Indicator, definit de OCDE, care măsoară gradul în care o activitate contribuie la obiectivele celor trei convenții de la Rio ale ONU.

Termen	Explicație
Măsură de piață	Intervenție publică pe piețele agricole pentru a se atenua efectele unor scăderi ale prețurilor și pentru a se face față dificultăților structurale, prin ajutoare sectoriale (de exemplu, schemele pentru sectorul fructelor și al legumelor și pentru sectorul vitivinicol sau programul de distribuire a laptelui în școli).
Mecanismul de protecție civilă al Uniunii (RescEU)	Sistem de consolidare a coordonării și cooperării între UE și statele sale membre în ceea ce privește prevenirea, pregătirea și răspunsul la dezastre naturale sau provocate de om.
Mecanismul de redresare și reziliență (MRR)	Mecanismul de sprijin financiar al UE destinat să atenueze impactul economic și social al pandemiei de COVID-19 și să stimuleze redresarea, precum și să răspundă provocărilor pe care le aduce un viitor mai verde și mai digital.
Mecanismul Erasmus+ de garantare a creditelor pentru masteranzi	Inițiativă desfășurată de Fondul European de Investiții în numele Comisiei Europene, care garantează credite acordate pentru studii postuniversitare în străinătate, studenții putând obține astfel finanțare mai ușor.
Mecanismul pentru interconectarea Europei (MIE)	Instrument al UE prin care se acordă asistență financiară pentru crearea de infrastructură interconectată sustenabilă în sectoarele energiei, transporturilor și tehnologiei informației și comunicațiilor.
Mecanismul pentru o tranziție justă	Instrument al UE care promovează trecerea la o economie neutră din punct de vedere climatic și sprijină comunitățile și regiunile cele mai afectate de tranziție din punct de vedere financiar.
Metadate	Date care definesc și descriu alte date.
Misiune de asigurare	Tip de audit în urma căruia se formulează o opinie cu privire la subiectul auditului, de exemplu cu privire la fiabilitatea unui set de situații financiare sau la regularitatea operațiunilor.

Termen	Explicație
Mobilitate în scop educațional	Studii sau formare într-o altă țară.
NEET	Persoană care nu este încadrată profesional și nu urmează niciun program educațional sau de formare.
Neregulă/Neconformitate	Încălcare a normelor UE (sau a normelor naționale relevante) ori a obligațiilor contractuale.
NextGenerationEU (NGEU)	Pachet de finanțare menit să contribuie la redresarea statelor membre ale UE în urma impactului economic și social al pandemiei de COVID-19.
Nivel de eroare estimat	Estimare statistică a nivelului de eroare care afectează o populație, obținută în urma testării unui eșantion reprezentativ de operațiuni.
O mai bună legiferare	Concept care ghidează elaborarea politicilor și a actelor legislative ale UE, pe baza principiilor conform cărora legislația ar trebui să își atingă obiectivele cu costuri minime și să fie concepută într-un mod transparent, bazat pe date concrete, cu implicarea cetățenilor și a părților interesate
Obiective de dezvoltare durabilă	Cele 17 obiective stabilite în Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă a Organizației Națiunilor Unite cu scopul de a stimula acțiunea tuturor țărilor în domenii de importanță critică pentru umanitate și pentru planetă.
Oferta cea mai avantajoasă din punct de vedere economic	În domeniul achizițiilor publice, ofertele cu cel mai bun raport calitate-preț.
Operator economic	Persoană fizică sau entitate care furnizează un produs sau un serviciu în schimbul unei plăți.
Operațiune	Tranzacție, cum ar fi o plată efectuată sau un venit încasat, înregistrată în conturile UE.

Termen	Explicație
Opțiune simplificată în materie de costuri	Abordare utilizată pentru a determina valoarea unui grant făcând apel la metode precum costurile unitare standard, finanțarea la rate forfetare sau sumele forfetare, în loc de costurile efectiv suportate de beneficiar.
Ordin de recuperare	Document prin care se solicită plata unei sume datorate.
Ordonator de credite	Persoană responsabilă pentru execuția veniturilor și a cheltuielilor unui organism al UE.
Organism de certificare	În contextul cheltuielilor agricole, o entitate publică sau privată desemnată de statul membru în vederea certificării fiabilității conturilor anuale ale unei agenții de plăți acreditate, precum și a legalității și regularității operațiunilor subiacente conturilor respective.
Organism intermediar	Organism public sau privat care administrează fonduri UE sub răspunderea sau în numele unei autorități de management.
Orizont Europa	Programul pentru cercetare și inovare al UE pentru perioada 2021-2027.
Orizont 2020	Programul pentru cercetare și inovare al UE pentru perioada 2014-2020.
Ortofotografie	Fotografie aeriană în care se compensează pentru elevație, înclinare și topografia suprafeței cu scopul de a asigura o măsurare precisă a distanțelor.
Pachet de asigurare	Set de documente pe care un stat membru îl prezintă Comisiei cu privire la fondurile ESI și care include conturile anuale, un rezumat, raportul de control, declarația de gestiune și opinia de audit.
Pajiște permanentă	Teren agricol consacrat producției de iarbă și de alte plante furajere erbacee timp de cel puțin 5 ani consecutivi.

Termen	Explicație
Pari passu	Principiu conform căruia, în cadrul unui proces de insolvență, activele rămase pentru a fi distribuite între creditorii negarantați sunt împărțite proporțional cu datoriile către fiecare creditor.
Performanță	Măsura în care o acțiune, un proiect sau un program finanțat(ă) de UE și-a îndeplinit obiectivele și a obținut un raport costuri-beneficii optim.
Perioadă de programare	Perioadă în care un program de cheltuieli al UE este planificat și pus în aplicare.
Pescuit durabil	Practici de pescuit care nu epuizează stocurile de pește și care reduc la minimum impactul asupra mediului.
Pistă de audit	Evidențe ale circulației datelor în cadrul unui sistem contabil sau al unui sistem administrativ, care permit urmărirea operațiunilor la nivel individual.
Plan de finanțare	Comunicare semestrială a Comisiei în care sunt stabilite detaliile specifice ale împrumuturilor pe care le va contracta UE în următoarele 6 luni, inclusiv sumele orientative și calendarul emisiunilor de obligațiuni.
Plan național de redresare și reziliență (PNRR)	Document prin care se stabilesc reformele și investițiile preconizate de un stat membru în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență.
Plan strategic PAC	Document întocmit de un stat membru al UE în temeiul politicii agricole comune post-2020, în care se descrie modul în care acesta intenționează să își atingă țintele în cadrul obiectivelor generale ale politicii.
Plată a cuponului	Plată a dobânzii datorate prin contract pentru o obligațiune sau pentru alte instrumente de datorie.
Plată de prefinanțare	Avans în numerar pentru finanțarea, într-o perioadă dată, a unor activități definite.

Termen	Explicație
Plată intermediară	Plată în cadrul unui proiect sau al unui program al UE, efectuată după ce beneficiarul a atins un anumit obiectiv de etapă specificat în contract sau în acordul de grant.
Platforma „Tehnologii strategice pentru Europa” (*Strategic Technologies for Europe Platform* – STEP)	Instrument al UE destinat sprijinirii industriei și stimulării investițiilor în tehnologii critice.
Platforma de date vamale a UE	Un set centralizat de sisteme informatice vamale care va înlocui mecanismele existente în prezent în statele membre.
Politica agricolă comună (PAC)	Politica unică și armonizată a UE în domeniul agricol, care include subvenții și o serie de alte măsuri menite să garanteze securitatea alimentară, să asigure un nivel de trai echitabil pentru fermierii din UE, să promoveze dezvoltarea rurală și să protejeze mediul.
Politica comună în domeniul pescuitului	Cadrul UE pentru gestionarea resurselor piscicole și a pescuitului, menit să asigure sustenabilitatea stocurilor de pește și un venit stabil pentru comunitatea pescărească.
Politica de securitate și apărare comună (PSAC)	Parte a politicii externe a UE care se axează pe capacitatea în materie de securitate și de apărare.
Prag de semnificație	Nivel peste care se consideră că erorile detectate în cadrul unei populații auditate sau într-un set de situații financiare afectează exactitatea și fiabilitatea.
Presiunea exercitată de pescuit asupra stocurilor	Impactul pescuitului asupra stocurilor de pește.
Principiul de „a nu prejudicia în mod semnificativ”	Principiu potrivit căruia măsurile de investiții ar trebui să nu aibă un impact negativ major asupra mediului.

Termen	Explicație
Principiul potrivit căruia niciun creditor nu trebuie să fie dezavantajat	Principiu conform căruia niciun creditor nu ar trebui să suporte pierderi mai mari decât cele pe care le-ar fi suportat în cazul în care o instituție financiară în curs de a intra în dificultate ar fi fost lichidată prin procedura obișnuită de insolvență și nu printr-o procedură de rezoluție.
Procedură contradictorie	Procedură în cadrul căreia Comisia discută rezultatele controalelor sale împreună cu organismul sau departamentul verificat, pentru a se asigura că acestea sunt bine fondate.
Procedură de achiziții restrânsă	Procedură de achiziții publice la care pot participa numai ofertanții selectați.
Procedură de constatare a neîndeplinirii obligațiilor	Procedură prin care Comisia ia măsuri împotriva oricărui stat membru al UE care nu își îndeplinește obligațiile ce îi revin în temeiul dreptului UE.
Procedură de negociere	Procedură de achiziții publice care implică un număr limitat de ofertanți și în cadrul căreia cumpărătorul poate negocia condițiile contractuale.
Procedură de verificare a performanței	Proces utilizat de Comisie pentru a verifica corespondența dintre cheltuielile din planurile strategice PAC declarate de statele membre și realizările raportate. Acest proces a fost sistat începând cu exercițiul financiar 2025.
Proces de supraveghere și evaluare (SREP)	Evaluare anuală a riscurilor efectuată pentru băncile mari aflate sub supravegherea directă a BCE, care se concentrează pe: modelul de afaceri, guvernanța internă, riscurile pentru capital și riscurile pentru lichiditate.
Profilul de plăți	Cuantumul și scadența plăților.
Program	Mijloacele prin care sunt realizate obiectivele de politică ale UE, în general prin intermediul unor proiecte cofinanțate.

Termen	Explicație
Program de dezvoltare rurală	Set de obiective și acțiuni naționale sau regionale multianuale, aprobate de Comisie, pentru punerea în aplicare a politicii de dezvoltare rurală a UE.
Program operațional (PO)	Cadru de punere în aplicare a operațiunilor finanțate de UE în conformitate cu prioritățile și obiectivele stabilite într-un acord de parteneriat între Comisie și statul membru în cauză.
Program unic	Program din cadrul Instrumentului european de vecinătate, în cadrul căruia fondurile sunt alocate pentru mai multe țări care îndeplinesc anumite condiții, în completarea alocărilor lor financiare de bază.
Programul „UE pentru sănătate”	Planul de acțiune al UE în domeniul sănătății pentru perioada 2021-2027.
Programul european de dezvoltare industrială în domeniul apărării (EDIDP)	Inițiativă a UE de sprijinire a competitivității și a inovării în industria apărării.
Programul LIFE	Instrument financiar care sprijină punerea în aplicare a politicii climatice și de mediu a UE prin cofinanțarea de proiecte în statele membre.
Programul UE pentru ocuparea forței de muncă și inovare socială (EaSI)	Program al UE care a sprijinit obiectivele de ocupare a forței de muncă și de protecție socială/incluziune ale Strategiei Europa 2020.
Proiect de buget rectificativ	Propunere înaintată de Comisie pentru modificarea bugetului UE în curs de execuție.
Proiect major	Proiect finanțat de UE al cărui cost total eligibil este mai mare de 50 de milioane de euro, în sectoare precum transporturile, mediul și energia.
Provizion	Termen contabil care desemnează cea mai bună estimare a unei datorii probabile viitoare cu exigibilitate sau valoare incertă, înregistrată în bilanț.

Termen	Explicație
Punct deschis referitor la RPT	Rezervă exprimată de Comisie cu privire la datele legate de resursele proprii tradiționale din conturile de venituri ale unui stat membru.
Putere de cumpărare	Valoarea unei anumite sume de bani exprimată sub forma cantității de bunuri și de servicii pe care o poate cumpăra.
Rapoarte financiare și de răspundere integrate	Set de rapoarte elaborate de Comisie cu privire la bugetul UE și prezentate Parlamentului și Consiliului în fiecare an pentru procedura de descărcare de gestiune. Cuprinde raportul anual privind gestiunea și performanța bugetului UE, conturile consolidate ale UE, măsurile luate în urma descărcării de gestiune și o prognoză pe termen lung a bugetului UE.
Raport anual de activitate	Raport întocmit de fiecare direcție generală a Comisiei și de fiecare instituție și organism al UE, în care se prezintă performanța respectivei entități sub aspectul îndeplinirii obiectivelor sale, precum și modul în care aceasta și-a utilizat resursele umane și financiare.
Raport anual de control	Document elaborat de o autoritate de audit și prezentat Comisiei ca parte a pachetului anual de asigurare al unui stat membru.
Raport anual de implementare	Raport transmis Comisiei de către fiecare stat membru, în care sunt prezentate datele financiare, indicatorii, obiectivele de etapă și țintele pentru toate programele de cheltuieli ale UE.
Raport anual privind performanța	Raport pe care fiecare stat membru îl transmite Comisiei cu privire la punerea în aplicare a planului său strategic PAC.

Termen	Explicație
Raportul anual privind gestiunea și performanța (AMPR)	Raport pe care Comisia îl elaborează cu privire la modul în care a gestionat bugetul UE și la rezultatele pe care le-a obținut, sintetizând informațiile din rapoartele anuale de activitate ale direcțiilor sale generale și ale agențiilor executive.
Rata dobânzii efective/Rata anuală echivalentă	Rata anualizată a dobânzii, calculată, în scop comparativ, pentru un împrumut sau un produs financiar a cărui dobândă este acumulată la intervale mai scurte de un an.
Rata efectivă de provizionare	Proporția din datoriile potențiale care trebuie acoperită de fondul comun de provizionare.
Rată a plăților	Procent din totalitatea fondurilor care a fost vărsat dintr-un instrument financiar către destinatarii finali.
Rată de eroare reprezentativă	Estimare statistică a nivelului de eroare care afectează o populație auditată, obținută pe baza testării unui eșantion reprezentativ de operațiuni extrase din populația respectivă.
Rată de eroare reziduală (RER)/Rata riscului rezidual/Rata totală de eroare reziduală (RTER)	Proporția dintr-o populație considerată a nu fi conformă cu legile și reglementările aplicabile, după luarea în considerare a efectului tuturor procedurilor de control și al tuturor recuperărilor și corecțiilor efectuate.
Rată de provizionare	Procent dintr-o datorie financiară autorizată care trebuie reflectat ca provizion.
REACT-EU	Program din cadrul *NextGenerationEU* care oferă finanțare suplimentară pentru programele existente din cadrul politicii de coeziune cu scopul de a sprijini redresarea în urma crizei, promovând totodată transformarea verde și pe cea digitală.

Termen	Explicație
Reactorul termonuclear experimental internațional (ITER)	Proiect internațional de cercetare, desfășurat ca parteneriat între UE și diferite țări terțe, cu scopul de a demonstra fezabilitatea științifică și tehnologică a unui reactor de fuziune la scară completă.
Realizare	Ceva ce se produce sau se obține prin intermediul unui proiect, cum ar fi un curs de formare predat sau construcția unui drum.
Regim general de condiționalitate	Sistem în cadrul căruia un stat membru trebuie să respecte statul de drept pentru a primi finanțare din partea UE.
Registru de excepții	Document în care se înregistrează abaterile de la controalele și procedurile prevăzute, inclusiv motivele și impactul acestor abateri.
Regulament delegat	Act cu forță juridică obligatorie folosit de Comisie pentru a completa sau a modifica dispoziții neesențiale din legislația UE, precizând de exemplu detalii privind măsurile de punere în aplicare.
Regulamentul financiar	Ansamblul principal de norme care reglementează întocmirea și utilizarea bugetului UE, precum și procesele conexe, cum ar fi controlul intern, raportarea, auditul și descărcarea de gestiune.
Regulamentul general de exceptare pe categorii de ajutoare (RGECA)	Regulament al UE care permite acordarea anumitor tipuri de măsuri de ajutor de stat fără obligația de a notifica Comisia.
Regulamentul Omnibus	Revizuirea din 2018 a Regulamentului financiar, prin care sunt modificate și simplificate normele financiare și gestiunea bugetară a UE.
Regulamentul privind dispozițiile comune (RDC)	Regulamentul care stabilește normele aplicabile tuturor celor cinci fonduri structurale și de investiții europene.

Termen	Explicație
Regularitate/Legalitate și regularitate	Măsura în care o operațiune sau o activitate este conformă cu normele și reglementările aplicabile și cu orice eventuale obligații contractuale.
Relocare	Transferul refugiaților dintr-o țară în care aceștia au solicitat azil către o altă țară care a fost de acord să îi primească și să le acorde în cele din urmă drept de ședere permanentă.
Remunerație	În contractele încheiate cu organizații evaluate pe piloni, o sumă forfetară stabilită ca procent din costurile directe eligibile, destinată acoperirii unor cheltuieli care, deși nu pot fi atribuite în mod direct activităților finanțate de UE, sunt generate de acestea și sunt necesare pentru realizarea lor. Cunoscute anterior sub denumirea de „costuri indirecte”.
Reportare	Transferul de credite bugetare neutilizate dintr-un exercițiu financiar în următorul, sub rezerva îndeplinirii anumitor condiții.
REPowerEU	Inițiativă a UE prin care se urmărește să se pună capăt dependenței de combustibilii fosili, să se diversifice sursele de aprovizionare cu energie și să se accelereze tranziția către o energie curată.
Resursa proprie bazată pe deșeurile de ambalaje din plastic nereciclate	Resursă proprie a UE calculată prin aplicarea unei valori unitare pe tonă de deșeuri de ambalaje din plastic nereciclate generate de fiecare stat membru.
Resursa proprie bazată pe taxa pe valoarea adăugată/bazată pe TVA	Resursă proprie a UE care constă într-o proporție definită (cotă de apel) din TVA-ul colectat de fiecare stat membru.

Termen	Explicație
Resursa proprie bazată pe VNB	Resursă proprie a UE plătită în mod direct de statele membre în funcție de bogăția lor relativă, măsurată prin venitul național brut. Variază în funcție de suma care este necesară pentru echilibrarea părții de venituri a bugetului.
Resursa proprie de echilibrare	Sursă suplimentară de venituri menită să echilibreze veniturile și cheltuielile din bugetul UE.
Resurse	Mijloace financiare, umane, materiale, administrative sau de reglementare utilizate pentru implementarea unui proiect sau a unui program.
Resurse proprii	Fonduri utilizate pentru finanțarea bugetului UE.
Resurse proprii tradiționale (RPT)	Veniturile UE colectate din taxe vamale și din cotizații pentru zahăr.
Rețea transeuropeană (TEN)	Rețea de infrastructuri transfrontaliere de transport, de energie sau de telecomunicații creată cu scopul de a sprijini și a ameliora funcționarea pieței unice a UE prin facilitarea liberei circulații a persoanelor, a bunurilor și a serviciilor.
Rezerva de ajustare la Brexit	Fond destinat să ajute statele membre, regiunile și industriile cele mai afectate de retragerea Regatului Unit din UE să facă față consecințelor negative ale acesteia.
Rezerva pentru solidaritate europeană	Instrument special al UE care sprijină statele membre ale UE și statele în curs de aderare la UE în răspunsul lor la dezastre naturale și la situații de urgență în materie de sănătate publică.
Rezerva pentru solidaritate și ajutoare de urgență (SEAR)	Instrument special al UE prin care se urmărește să se răspundă situațiilor de urgență generate de dezastre naturale majore, crize de sănătate publică și conflicte armate.

Termen	Explicație
Rezerva pentru Ucraina	Instrument special al UE care oferă sprijin nerambursabil și garanții bugetare ce pot fi utilizate în finanțarea Mecanismului pentru Ucraina.
Rezervă	Deficiență semnalată de un director general în declarația de asigurare pe care o prezintă în raportul anual de activitate.
Rezervă care nu poate fi mobilizată	Resurse dezangajate din fondurile europene de dezvoltare, care, cu aprobarea unanimă a Consiliului, pot fi reutilizate numai în scopuri specifice, în caz contrar ele fiind returnate statelor membre.
Rezervă de performanță	Sumă din bugetul alocat cheltuielilor aferente fondurilor structurale și de investiții europene care este reținută până la îndeplinirea anumitor ținte.
Rezervă privind TVA	Rezervă exprimată cu privire la modul în care un stat membru și-a calculat resursa proprie bazată pe TVA.
Rezervă privind VNB	Notificarea unei modificări care trebuie să fie adusă cu privire la un aspect al metodologiei pe care un stat membru o aplică pentru a-și elabora cifrele VNB.
Rezervă transversală	Tip de rezervă referitoare la VNB care privește o problemă transversală și necesită o analiză comparativă a soluțiilor adoptate de statele membre.
Rezultat	Efectul imediat al unui proiect sau al unui program după finalizarea acestuia, cum ar fi capacitatea îmbunătățită de inserție profesională a participanților la un curs sau accesul îmbunătățit ca urmare a construcției unui drum nou.
Rezultat economic	Rezultatul exercițiului, astfel cum este prezentat în conturile consolidate ale UE, reprezentând diferența dintre venituri și cheltuieli.
Risc de nedetectare	Riscul ca testele de audit să nu detecteze o eroare sau o deficiență.

Termen	Explicație
Risc la momentul plății	Cea mai prudentă estimare a Comisiei cu privire la cuantumul cheltuielilor din cursul unui exercițiu dat care nu erau conforme cu legile și reglementările în vigoare la momentul efectuării plății, dintre care unele se așteaptă să fie detectate și corectate în anii următori.
Risc rezidual cumulat	Cheltuielile rămase, la sfârșitul unei perioade de programare, neconforme cu legile și reglementările aplicabile, după ce s-au luat toate măsurile corective.
Schema de plată de bază	Vechea schemă a UE pentru agricultură, în cadrul căreia erau efectuate plăți către fermieri pe baza suprafeței de teren eligibil. A fost înlocuită de sprijinul de bază pentru venit în scopul sustenabilității.
Schema de plată unică pe suprafață	Schemă de plăți agricole bazate pe suprafață, aplicată în anumite state membre, cu titlu tranzitoriu. A fost înlocuită de sprijinul de bază pentru venit în scopul sustenabilității.
Schemă de personal	Numărul maxim de posturi disponibile per categorie profesională și grad de remunerare în cadrul unei instituții sau al unui organism al/a UE.
Serviciul comun de audit (*Common Audit Service* – CAS)	Serviciul din cadrul Comisiei responsabil pentru auditul *ex post* al proiectelor finanțate în cadrul programelor-cadru pentru cercetare și inovare ale UE.
Serviciul European de Acțiune Externă (SEAE)	Serviciul diplomatic al UE, responsabil de punerea în aplicare a politicii externe și de securitate comune.
Serviciul european geostaționar mixt de navigare (EGNOS)	Sistem bazat pe sateliți care amplifică semnalele emise de sistemele de navigare și de poziționare prin satelit în Europa și le face adecvate pentru aplicații critice de siguranță, cum ar fi cele din domeniul aviației.

Termen	Explicație
Simulare de criză	Simulare prin care se evaluează capacitatea unei instituții financiare de a face față diferitor scenarii de criză.
Sistem de gestiune și de control	Structură în cadrul căreia se desfășoară activitățile de control pentru programele de cheltuieli ale UE.
Sistem de monitorizare a suprafețelor (AMS)	Tehnologie destinată observării, urmăririi și evaluării sistematice a activităților agricole prin utilizarea datelor satelitare.
Sistemul de comercializare a certificatelor de emisii (ETS)	Mecanism de piață care permite organizațiilor ce generează gaze cu efect de seră să cumpere și să vândă certificate de emisii.
Sistemul de depunere a cererilor cu informații geospațiale (GSA)	Sistem care le permite beneficiarilor să indice vizual suprafețele pentru care solicită ajutor. Integrat în sistemul de depunere a cererilor de ajutor în funcție de numărul de animale, după caz.
Sistemul de identificare a parcelelor agricole (*Identification system for agricultural parcels* – ISAP)	Bază de date în care sunt înregistrate terenurile agricole, realizată și actualizată periodic de statele membre prin ortofotoplanuri aeriene sau spațiale și care este utilizată în scopul efectuării plăților de ajutor direct în cadrul politicii agricole comune și în scopul controalelor privind eligibilitatea cererilor depuse de fermieri.
Sistemul de identificare a parcelelor agricole (LPIS)	A se vedea „Sistemul de identificare a parcelelor agricole (*Identification system for agricultural parcels* – ISAP)”.
Sistemul european de conturi naționale și regionale	Cadrul contabil al UE utilizat pentru a furniza o descriere sistematică și detaliată a unei economii.
Sistemul integrat de administrare și control (IACS)	Mecanism al UE utilizat de statele membre pentru gestionarea și controlul plăților efectuate către fermieri în cadrul politicii agricole comune.

Termen	Explicație
Sprijin bugetar	Transferul direct de ajutor din partea UE către trezoreria națională a unei țări partenere, sub rezerva îndeplinirii anumitor condiții.
Sprijin cuplat (pentru venit)	Plată directă anuală acordată, per animal eligibil sau per hectar de teren eligibil, fermierilor din sectoare specifice cu scopul de a aborda dificultățile cauzate de eforturile de creștere a competitivității, a sustenabilității sau a calității.
Sprijin de bază pentru venit în scopul sustenabilității	Plată directă anuală efectuată către fermieri per hectar de teren eligibil declarat, care nu este legată de producție. A înlocuit schema de plată de bază în 2023.
Sprijin decuplat (pentru venit)	Plăți efectuate de UE către fermieri care nu sunt condiționate de producerea unui anumit produs.
Sprijin financiar acordat terților	Mecanism, cunoscut și sub denumirea de „finanțare în cascadă”, prin care beneficiarii primari ai granturilor din cadrul programului Orizont 2020 pot transfera fonduri mai departe către alte organizații și întreprinderi.
Sprijin nerambursabil	Finanțare care nu trebuie rambursată.
Sprijin redistributiv complementar pentru venit în scopul sustenabilității	Plată directă suplimentară efectuată pentru primele câteva hectare de teren eligibil declarate de fermierii care au dreptul la sprijin de bază pentru venit în scopul sustenabilității, cu scopul de a redistribui sprijinul pentru venit de la fermele mai mari către fermele mai mici sau mijlocii.
Standarde privind bunele condiții agricole și de mediu (GAEC) ale terenurilor	Set de cerințe (definite de statele membre la nivel național sau regional) privind protecția solului, a apei și a biodiversității, pe care fermierii trebuie să le îndeplinească pentru a primi anumite plăți în cadrul politicii agricole comune.

Termen	Explicație
Standardele internaționale de audit (ISA)	Standarde de audit financiar emise de Federația Internațională a Contabililor.
Stare ecologică bună	Standard ridicat de sănătate, biodiversitate, productivitate și sustenabilitate pe termen lung a mărilor și a oceanelor.
Strategia Europa 2020	Strategia pe 10 ani a UE, lansată în 2010, cu scopul de a stimula creșterea și de a crea locuri de muncă.
Strategie de finanțare diversificată	Metodă de finanțare a UE care combină o serie de instrumente și tehnici de finanțare cu o comunicare clară cu piețele financiare și cu relații structurate cu băncile.
Stratificare	Metodă de eșantionare care implică împărțirea unei populații în subgrupuri mai mici (straturi) cu caracteristici comune.
Sumă forfetară	Tip de opțiune simplificată în materie de costuri, în baza căreia plățile se efectuează în integralitate, și nu în tranșe, de exemplu pentru a rambursa costurile eligibile în cazul în care activitățile și/sau realizările predefinite au fost finalizate.
SUMMA	Noul sistem contabil și de gestiune financiară al Comisiei care a fost dat în folosință la începutul anului 2025 și care înlocuiește ABAC.
Super-jalon	În cazul Ungariei sau al Poloniei, cerințe suplimentare privind, de exemplu, combaterea corupției, achizițiile publice sau independența judiciară și procesul decizional din sistemul judiciar, care trebuie îndeplinite înainte ca țara să poată primi orice finanțare din MRR.
Taxa pe valoarea adăugată (TVA)	Impozit indirect pe consum perceput pe producția și distribuția de bunuri și pe prestarea de servicii, care este în cele din urmă suportat de către consumatorul final.

Termen	Explicație
TVA recuperabil	TVA-ul pe care o persoană impozabilă îl poate deduce din TVA-ul datorat autorităților fiscale, cu condiția ca aceasta să fi plătit deja suma respectivă la achizițiile proprii de bunuri și servicii.
Țară candidată	Țară a cărei cerere de aderare la UE a fost recunoscută în mod formal de Consiliul European.
Țară care face obiectul politicii de coeziune	Stat membru al UE care este eligibil pentru sprijin din Fondul de coeziune.
Țară potențial candidată	Țară sau teritoriu cu perspective clare de aderare la UE în viitor, dar căreia nu i s-a acordat încă statutul de țară candidată.
Țări cu inovare moderată sau emergentă (MEIC)	Clasificare utilizată pentru statele membre care înregistrează, în Tabloul de bord european privind inovarea, între 70 % și 100 % (inovare moderată) sau sub 70 % (inovare emergentă) din punctajul mediu al UE.
Țări participante la program (Erasmus+)	Statele membre ale UE, Islanda, Liechtenstein, Norvegia, Serbia, Macedonia de Nord și Turcia.
Țări și teritorii de peste mări	Țări și teritorii care nu fac parte din UE, dar care au legături constituționale cu un stat membru.
Țintă	Măsură cantitativă a progreselor înregistrate de un stat membru în direcția finalizării unei reforme specifice sau a unei investiții în planul său de redresare și reziliență.
UE-13	Cele 13 state membre care au aderat la Uniunea Europeană în 2004 sau după această dată (Bulgaria, Republica Cehă, Estonia, Croația, Cipru, Letonia, Lituania, Ungaria, Malta, Polonia, România, Slovenia și Slovacia).

Termen	Explicație
Validarea și închiderea (prefinanțărilor)	Proces prin care Comisia acceptă cheltuielile prefinanțate și stabilește cuantumul fondurilor rămase de plătit beneficiarului.
Validarea și închiderea conturilor	Proces anual prin care, în urma efectuării unor verificări, Comisia acceptă sumele pe care organismele și partenerii de implementare le solicită la plată.
Vânzare pe piețele secundare	Vânzarea de acțiuni de către un acționar către un nou investitor, fără să existe modificări în structura globală de proprietate a societății.
Venit național brut (VNB)	Măsură standard a bogăției unei țări, bazată pe veniturile încasate din surse interne și din străinătate.
Venitul factorilor agricoli	Venituri din agricultură, defalcate în funcție de elementele componente ale acestora (teren, forță de muncă și capital).
Venituri alocate	Fonduri care sunt plătite la bugetul UE din sursele enumerate la articolul 21 din Regulamentul financiar și care pot fi utilizate doar într-un scop precis.
Verificare directă	Verificare a anumitor aspecte legate de compilarea venitului național brut al unui stat membru în contextul unei vizite de informare.
Verificarea conformității	Proces prin care Comisia auditează dacă un stat membru a utilizat în mod corect fondurile puse la dispoziția sa și dacă acesta a pus în aplicare în mod eficace sistemele sale de gestiune și de control.
Vizită de informare	Vizită realizată de Comisie, însoțită uneori de experți din alte state membre, pentru a evalua compilarea venitului național brut al unui stat membru și calitatea datelor subiacente.

Termen	Explicație
Zonă marină protejată	Zonă maritimă desemnată, prin lege sau în alt mod, drept zonă de protecție și de conservare a biodiversității, a resurselor naturale și a siturilor de patrimoniu cultural.